

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy 8 szkoły podstawowej

Dział I U źródeł filozofii

Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> * dokonuje podziału wypowiedzeń * rozpoznaje zdanie pojedyncze, złożone 	<ul style="list-style-type: none"> * określa rodzaj wypowiedzeń w tekście * wskazuje równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> * udziela odpowiedzi na pytania, używając różnych wypowiedzeń * redaguje wypowiedzenia z podanymi wyrazami 	<ul style="list-style-type: none"> * przekształca wypowiedzenia (zdanie – równoważnik zdania; równoważnik zdania – zdanie) 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje dla rówieśników konkurs pt. „Zgadnij, co to za wypowiedzenie?”
<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść utworu * wypowiada się na temat budowy tekstu, posługując się terminami: wers, strofa, rym 	<ul style="list-style-type: none"> * dopasowuje przysłowia do treści pieśni i wyjaśnia wybór * redaguje notatkę na temat utworu * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * charakteryzuje podmiot liryczny * wyjaśnia znaczenie archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> * wypisuje z tekstu cytaty, które mogłyby być sentencjami * rozpoznaje lirykę zwrotu do adresata * zapisuje rady udzielane przez podmiot liryczny * podaje argumenty na to, że podmiot liryczny prezentuje stoicką postawę wobec życia 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje utwór Jana Kochanowskiego z innymi tekstami przygotowanymi przez nauczyciela * pisze „receptę dla chcących czerpać radość z życia” 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat innych pieśni Jana Kochanowskiego
<ul style="list-style-type: none"> * zna zasady tworzenia użytkowych form wypowiedzi * pisze wybrany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje zamieszczone w podręczniku przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje w tekście informacje potrzebne do napisania życiorysu, CV i listu motywacyjnego w imieniu Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy swój życiorys, CV i list motywacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> * w imieniu wybranego poety/ pisarza/ bohatera literackiego pisze życiorys, CV i list motywacyjny
<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść przeczytanych fraszek * wskazuje temat utworu * wyjaśnia znaczenie archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia funkcje elementów konstrukcyjnych, w tym puenty * rozpoznaje cechy gatunkowe fraszki 	<ul style="list-style-type: none"> * na osi czasu przedstawia wydarzenia z życia podmiotu lirycznego, wskazując te, które mają charakter autobiograficzny * z fragmentów układa życiowe rady stoików i epikurejczyków 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje ulotkę reklamową promującą miejsce „Pod lipą” (odnoszącą się do elementów perswazji użytych w tekście) * dostrzega związek między fraszkami a omawianymi zagadnieniami filozoficznymi 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze fraszkę na dowolny temat * przedstawia informacje na temat innych fraszek Jana Kochanowskiego

<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wiersza * identyfikuje rodzaj literacki * wypowiada się na temat osoby mówiącej w wierszu * rozpoznaje rodzaje zdań 	<ul style="list-style-type: none"> * za pomocą rzeczowników opisuje stan, którego doświadcza podmiot liryczny * objaśnia związek tytułu z treścią wiersza * redaguje kartkę z pamiętnika 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat elementów opisu krajobrazu * tworzy różne formy czasownika * zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni „nie” * rozpoznaje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opis sytuacji * temat wiersza odnosi do zasad filozofii epikurejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia polskich laureatów Literackiej Nagrody Nobla
<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje rodzaje zdań * wskazuje części zdania * zna zasadę interpunkcyjną * z pomocą rozpoznaje zdanie podrzędne podmiotowe i orzecznikowe 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę między zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie * dostrzega różnicę między zdaniem podrzędnym podmiotowym i orzecznikowym 	<ul style="list-style-type: none"> * określa typy zdań złożonych podrzędnie * rysuje wykresy zdań złożonych podrzędnie i współrzędnie, w tym podmiotowe i orzecznikowe * wyszukuje w tekście odpowiednie przykłady zdań 	<ul style="list-style-type: none"> * przekształca zdania pojedyncze w podrzędnie złożone i współrzędnie złożone * poprawia błędy w zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> * do komiksu tworzy zdania złożone różnego typu i poprawnie rysuje ich wykresy
<ul style="list-style-type: none"> * w kilku zdaniach przedstawia siebie, opisuje wygląd i cechy charakteru * wie, jak napisać autocharakterystykę 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje pracę autorki * redaguje autocharakterystykę * opowiada o swoich planach na przyszłość * podaje kilka zalet kolegi lub koleżanki 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze dialog z artystą przygotowującym karykaturę; w rozmowie uwzględnia swoje cechy i upodobania 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje autocharakterystykę w formie wpisu do dziennika 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje się do bohatera literackiego, postaci historycznej lub osoby medialnej o podobnym sposobie bycia (cechach charakteru)
<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść tekstu * określa rodzaj literacki * układa pytania do tekstu * wypisuje z tekstu nieosobowe formy czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohatera; przedstawia jego postawę życiową * wyjaśnia, na czym polega komizm opisanej sytuacji * nazywa rodzaj narracji * wskazuje odpowiednią zasadę ortograficzną 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia związek zachowania bohatera tekstu z poznanymi postawami filozoficznymi * tworzy rodzinę wyrazów * rozpoznaje rodzaj komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie wzorowane na przeczytany tekście, uwzględniając co najmniej 6 elementów konstrukcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> *redaguje opowiadanie twórcze uwzględniając wszystkie elementy konstrukcyjne
<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje imiesłowy * tworzy imiesłowy równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje wypowiedzenia z imiesłowym równoważnikiem zdania * dopasowuje zdania do wykresów 	<ul style="list-style-type: none"> * rysuje wykresy zdań * stosuje zasady interpunkcyjne dotyczące zdań złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> * przekształca zdania z imiesłowym równoważnikiem zdania na zdania podrzędnie złożone 	<ul style="list-style-type: none"> *przygotowuje dla rówieśników quiz – Imiesłowy równoważnik zdania „Odkryj karty”

Dział II Wartości i wybory

<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść utworu * uzupełnia notatkę dotyczącą utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie metafor * wymienia cechy gatunkowe bajki 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia przesłanie utworu * formułuje zasady zdrowego stylu życia dla nastolatków 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze współczesną bajkę zachęcającą do zdrowego stylu życia 	<ul style="list-style-type: none"> * przeprowadza wywiad z osobą promującą zdrowy styl życia
<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje treść przeczytanego artykułu * przygotowuje krótki tekst do szkolnej gazetki 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia cechy gatunkowe artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia wskazówki potrzebne do napisania tekstu publicystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje tytuł artykułu w kontekście podjętej problematyki 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje artykuł do gazetki szkolnej
<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje zdania wielokrotnie złożone * wskazuje zdanie nadrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę między zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie a imiesłowowym równoważnikiem zdania * rysuje wykresy łatwiejszych zdań wielokrotnie złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> * określa typy zdań złożonych podrzędnie, współrzędnie * rysuje wykresy zdań 	<ul style="list-style-type: none"> * dopasowuje zdania do wykresów * uzupełnia zdania tak, aby powstały zdania wielokrotnie złożone 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy tekst o dowolnej tematyce, wykorzystując wszystkie poznane rodzaje zdań
<ul style="list-style-type: none"> * omawia zasady tworzenia rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze krótki tekst argumentacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> * do podanych tematów dopisuje dwa warianty wstępów oraz argumenty i kontrargumenty * poprawnie stosuje słownictwo typowe dla rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze rozprawkę na temat postawy wobec człowieka potrzebującego pomocy, odwołując się do przytoczonego fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> * przekształca tekst w wypowiedź argumentacyjną
<ul style="list-style-type: none"> * omawia wiadomości na temat charakterystyki porównawczej 	<ul style="list-style-type: none"> * gromadzi słownictwo dotyczące bohaterów wybranych lektur obowiązkowych lub filmów 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje dwóch bohaterów literackich, osoby ze świata sportu, mody, filmu itp. 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze pracę z elementami autocharakterystyki i charakterystyki porównawczej bohatera literackiego, filmowego 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze charakterystykę porównawczą Balladyny i bohaterki utworu Adama Mickiewicza pt. „Lilije”
<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje tekst główny i poboczny, uzupełnia informacje dotyczące tekstu * nazywa formy czasowników 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację, w której został przedstawiony bohater sztuki i jego zachowanie * rozpoznaje czytany utwór jako bajkę * wymienia inne utwory należące 	<ul style="list-style-type: none"> * nazywa uczucia, emocje towarzyszące bohaterowi utworu, wyszukuje odpowiednie cytaty * omawia karykaturalne przedstawienie postaci * pisze dialog między bohaterem a 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia uniwersalny charakter bajki * podaje tytuły innych bajek Krasickiego * porównuje zachowanie Araba i Harpagona oraz ich stosunek 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia przykłady postaci z różnych tekstów kultury znanych ze skąpstwa lub hojności

w didaskaliach	do tego samego rodzaju literackiego	policjantem	do dóbr materialnych	
----------------	-------------------------------------	-------------	----------------------	--

Dział III Konflikt i pojednanie

* omawia pojęcia: treść i zakres wyrazu	* porządkuje proste przykłady według rosnącej treści wyrazu	* uzupełnia proste schematy brakującymi terminami	* do podanych wyrazów podaje słowa o szerszym znaczeniu	* bezbłędnie wykonuje wszystkie zadania proponowane na zajęciach
* omawia zasady pisania recenzji i przykładowe wypowiedzi na temat powieści * pisze krótką recenzję książki, którą ostatnio przeczytał	* wskazuje potencjalne miejsce ukazania się recenzji i wymienia słownictwo typowe dla opisywanej dziedziny sztuki * z tekstów wypisuje słownictwo oceniające	* wyszukuje informacje będące faktem i opinią	* pisze recenzję filmu, który poleciłby swoim rówieśnikom (lub gry planszowej, modelu telefonu, kanału na YouTube, kinowego hitu bądź spektaklu teatralnego)	* tworzy na stronie internetowej szkoły „Kącik Recenzenta” i umieszcza tam recenzje książek, filmów dla rówieśników
* pisze streszczenie przeczytanego tekstu * określa rodzaj literacki utworu * rozpoznaje części mowy * opisuje plakat	* charakteryzuje bohaterów * redaguje krótki opis przeżyć bohatera * rysuje wykres i nazywa rodzaje zdań	* wypowiada się na temat intencji kierujących bohaterem, posługując się odpowiednim cytatem * podaje związki frazeologiczne ze słowami: niebo, piekło	* objaśnia metaforyczny sens utworu, odwołując się do tytułu * podaje argumenty odnoszące się do tekstu i plakatu świadczące o podobnej problematyce obu przekazów	* pisze rozprawkę na wybrany temat, będący jednocześnie aforyzmem
* omawia fragment przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * opisuje kadr filmowy * odróżnia dziennik od pamiętnika	* wskazuje narratora i rodzaj narracji * wypowiada się na temat skutków nietolerancji i dyskryminacji * wypowiada się na temat pokazanych pomników upamiętniających ofiary Holokaustu	* wypowiada się na temat rasistowskiej polityki hitlerowców wobec Żydów; w tym celowości utworzenia getta * pisze artykuł na temat tolerancji lub nietolerancji we współczesnym świecie	* analizuje fragment pamiętnika niemieckiego oficera * pisze recenzję filmu o tematyce wojennej * wyszukuje w dostępnych źródłach informacje na temat miejsc upamiętniających martyrologię Żydów w najbliższej okolicy	* prezentuje swoją wiedzę na temat filmu R. Polańskiego pt. „Pianista” * przedstawia informacje dotyczące nacjonalizmu, rasizmu i wpływu tych ideologii na wydarzenia XX wieku w Europie

<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wiersza * opowiada o doświadczeniach bohatera * opisuje zdjęcie przedstawiające powstańca 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje obrazy poetyckie odwołujące się do doświadczeń bohatera * wyszukuje podane części mowy * omawia znaczenie użytych słów w odniesieniu do opisaney sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> * określa kontekst historyczny utworu * wypowiada się na temat osoby relacjonującej zdarzenia * objaśnia znaczenie metafor * omawia budowę wiersza: układ rymów i środki stylistyczne * analizuje tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia warstwę brzmieniową tekstu i jej związek z treścią * wypowiada się na temat roli dzieci i ich zajęć w czasie powstania * pisze pracę literacką inspirowaną wierszem, odwołując się do losów bohaterów „Kamieni na szaniec” 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informację na temat Pokolenia Kolumbów
<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść utworu literackiego * nazywa rodzaj literacki, do którego należy przeczytany utwór * podaje zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni nazw własnych 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia cel użycia czasowników w odpowiednich formach * określa problematykę utworu * wypowiada się na temat budowy wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * określa formy czasowników * wskazuje wykres pasujący do zdania złożonego 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat zasad skutecznej i kulturalnej rozmowy * wskazuje w wyrazie sylabę akcentowaną * analizuje utwór, wymieniając środki stylistyczne i określając ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia definicję słownikową słowa: konwersacja * pisze rozprawkę na podany temat
<ul style="list-style-type: none"> * omawia zasady pisania podania * pisze podanie, korzystając z zamieszczonego wzoru 	<ul style="list-style-type: none"> * poprawia błędy w podaniu i tworzy poprawny tekst 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia propozycje skłaniające do napisania podania 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze podanie w dowolnej sprawie 	<ul style="list-style-type: none"> * wypełnia gotowy formularz podania w dowolnym edytorze tekstu
<ul style="list-style-type: none"> * omawia wiersz * wskazuje nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej * udziela odpowiedzi na pytania dotyczące wiersza * zapisuje skojarzenia ze słowami: dobro i zło 	<ul style="list-style-type: none"> * określa formę czasowników * wymienia środki stylistyczne * uzupełnia treść wiersza swoją propozycją * wymyśla inny tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje najważniejsze tezy zawarte w tekście * wypowiada się na temat podobieństw i różnic w rozumieniu dobra i zła (między wierszem a tekstem) 	<ul style="list-style-type: none"> * rozwija wybraną myśl w dłuższej wypowiedzi pisemnej * wypowiada się na temat pomocy ofiarom wojny i konfliktów 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze list otwarty skierowany do ludzi władzy na temat pokoju na świecie
<ul style="list-style-type: none"> * omawia definicję słowa: styl * wymienia rodzaje stylów * pisze krótki tekst do wybranej ilustracji w dowolnym stylu 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega w tekście cechy wybranego stylu * przygotowuje tekst na temat pokoju w wybranym stylu 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia przykłady tekstów umieszczonych na schemacie 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia cechy stylu artystycznego w utworach poetyckich 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat stylu pisania ulubionej autorki lub autora, odwołując się do wybranych książek

<ul style="list-style-type: none"> * opowiada wydarzenia przedstawione w utworze * stopniuje przymiotniki 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje rodzaje zdań złożonych * podaje synonimy, antonimy * rozpoznaje przysłówki, kolokwializm, eufemizm 	<ul style="list-style-type: none"> * określa rodzaj wypowiedzi bohatera tekstu * podaje wyrazy o szerszym zakresie znaczeniowym 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat refleksji zawartej w tekście * określa styl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje inne przykłady dotyczące omawianych zagadnień literacko-językowych
---	---	---	--	---

Dział IV Człowiek i sztuka

<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wiersza * ustala, kim jest podmiot liryczny i w jakiej sytuacji został ukazany * opisuje budowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * wypisuje części mowy, cytaty dotyczące osoby mówiącej * zabiera głos w dyskusji na temat artysty * wskazuje środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat uczuć towarzyszących procesowi twórczemu * redaguje komentarz zgodny z poleceniem 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat roli dzieła i mocy artysty, wykorzystując sytuację przedstawioną w komiksie 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat twórców wykorzystujących motyw „ars poetica”
<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wywiadu * wskazuje cechy gatunkowe tej formy publicystycznej * opisuje kadry filmowe zamieszczone w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia stanowisko autora dotyczące filmu we współczesnej kulturze oraz filmowych adaptacji książek, a także związku gier z literaturą 	<ul style="list-style-type: none"> * formułuje stanowisko artysty dotyczące omawianego tematu * wypowiada się na temat ulubionej książki; pisze recenzje 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze tekst publicystyczny na temat adaptacji dzieł literackich, odwołując się do lektur obowiązkowych pokazywanych na ekranach kinowych 	<ul style="list-style-type: none"> * wymyśla innowacyjny sposób lub produkt promujący książki w szkole lub miejscu zamieszkania
<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść komiksu * przedstawia cechy gatunkowe takiej formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze recenzję wybranego komiksu * wypowiada się na temat tworzywa komiksu i zarzutów, które stawiano takim tekstom 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje o wybranym twórcy komiksu i jego dokonaniach * wymienia argumenty przeciwko negatywnej ocenie komiksu * ocenia pomysł poruszania tematyki wojennej w komiksach 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje ulubione komiksy * wypowiada się na temat komiksu traktowanego jako dzieło sztuki * tworzy komiks, w którym jest jednocześnie głównym bohaterem 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia w postaci komiksu wybrany fragment lektury obowiązkowej